

Intevju dat studentkinji koja je pokušala sama da se bori, Ivanka Simonović,

<http://ivankasimonovic.blogspot.com/2017/04/prof-dr-radovan-stojanovic-danasnji.html>

Prenijet od portala:

<http://www.kolektiv.me/91462/prof-dr-radovan-stojanovic-danasnji-studentski-predstavnicilicni-interesi-ispred-misije>

<http://volimpodgoricu.me/2017/05/01/prof-dr-radovan-stojanovic-danasnji-studentski-predstavnicilicni-interesi-ispred-misije/>

субота, 29. април 2017.

Prof. dr Radovan Stojanović: Današnji studentski predstavnici - LIČNI INTERESI ISPRED MISIJE!

Obrazovanje u Crnoj Gori svakog dana pada na niže grane - umjesto znanja jurimo za diplomama, kvalitet zanemarujemo, a dobre ocjene priželjkujemo. Prema riječima Prof. dr Radovana Stojanovića sa Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, studenti su danas poput zombija, ali i populacija koja polako gubi svoju ulogu u 21-om vijeku. Sistem obrazovanja poprima potpuno drugačiju dimenziju, dok se studenti pretvaraju u poslušnike i izvršioce svakojakih eksperimenata koji, na izgled javnosti, idu u njihovu korist, ali su, zapravo, zamagljena slika koja prekriva realno stanje u našem obrazovanju.

Prof. dr Radovan Stojanović

Profesor dr Radovan Stojanović diplomirao je na Univerzitetu Crne Gore, a doktorirao na Univerzitetu u Patrasu (Grčka). Objavio je 200 naučnih i stručnih radova na međunarodnom i domaćem nivou, rukovodio je sa preko 20 projekata. Bio je član Senata Univerziteta Crne Gore i član Odbora za doktorske studije Univerziteta Crne Gore (njegovu potpunu biografiju možete pogledati na sljedećem linku: <http://www.apeg.ac.me/rstojanovic.htm>).

U razgovoru sa njim okrenuli smo se ka sve brojnijoj populaciji današnjice, a to su studenti. Kako obrazovanje u Crnoj Gori gubi na kvalitetu usljed loših uslova, naročito za praktični rad, i nedostatka kriterijuma, tako i studentska populacija poprima sve osobine onog najgoreg – pretvaranju u veliku masu zatupljenosti i neosviješćenosti, ali i mašineriju koja po naredbama drugih izvršava naređenja koja im na kratke staze donose male lične koristi, ali na duge sasvim suprotno.

Pojam i uloga studenta su se kroz vrijeme znatno izmijenili. U šta su se studenti današnjice pretvorili?

- Prvo da se zahvalim na Vašem interesovanju za ovaj razgovor. Nerado prihvatam diskusije ili razgovore za naše medije, ali ste mi djelovali kao „znakovi pored puta“, jedna solo borba, nekako van matrice! Podsjetili ste me na studente mog vremena, zato sam odlučio da porazgovaramo. To je dobro pitanje za početak. Uloga studenata kroz vjekove je bila veoma značajna, naročito u 19-tom i 20-tom vijeku. Tada su studenti bili svetionici novih ideja, nezavisnog mišljenja, slobodarstva i demokratije, jednostavno, najprogresivnija snaga društva. 21. vijek je počeo kao „mračno doba“ studentskog pokreta i ne daj bože da tako nastavi. „U šta su se studenti današnjice pretvorili?“. Nije teško odgovoriti. Najblaže, u beznačajnu društvenu grupaciju. Pitanje „Zašto je to tako?“ zaslužuje ozbiljnu analizu svih društvenih činioca, pa i teoretičara društvenih pojava. Iz moga ugla to je rezultat spleta okolnosti koje su nas snašle poslednjih decenija: opšta kriza sistema vrijednosti, kriza znanja i struke, globalizacija i neoliberalizam gdje obrazovanje postaje biznis i roba, masovno visokoškolsko školovanje, dominacija birokratije i političkog establišmenta, pa na kraju i same Bolonje koja ne ohrabruje razvoj slobodno misleće ličnosti itd...itd...

Primarni cilj studentske organizacije jednog fakulteta trebao bi biti zaštita prava studenata, kao i njihovih interesa u cilju poboljšanja kvaliteta obrazovanja. Međutim, studenti u Crnoj Gori gaje veliko nepovjerenje prema studentskoj organizaciji na svom fakultetu zbog njihove nedovoljne aktivnosti i nepreduzimanja konkretnih koraka ka rješavanju studentskih problema. Kako biste Vi okarakterisali studentsku organizaciju? Ka čemu je ona danas preusmjerena i koji profili studenata je predvode?

- Ne bih se složio da studenti u Crnoj Gori gaje nepovjerenje prema svojim predstavnicima. Jednostavno, „kakvi studenti takvi i predstavnici“. Predstavnici su samo jedno od oličenja krize u studentskom pokretu. Na kraju, te predstavnike biraju sami studenti! Drugo je pitanje kako oni artikulišu interese studenata koji su ih izabrali i da li uopšte postoji studentska organizacija u stvarnosti?! Više mi se čini da je ta organizacija sama grupa predstavnika. Kako ja vidim, oni se brzo „ušeme“, odrađuju poslove za političare i menadžere i brinu o svom interesu i kasnijem uhljebljenju! Kada govorim o političarima ne dijelim ih na poziciju, opoziciju, desne, lijeve, centralne. Profil studentskog predstavnika je vrlo jednostavno definisati - „propusnicom studentskog funkcionera do sopstvenog interesa“!

Spomenuli ste jaku vezu između predstavnika studenata i političara. O kakvim je poslovima riječ i kakvi su interesi u pitanju? Da li nešto znate o zaradi koju ostvaruju predstavnici studenata obavljajući svoju ulogu?

- Mislio sam na interesne veze. Prosto, oni koji se bore za vlast žele da imaju podršku studenata da bi se lakše iste dokopali. Oni, koji su na vlasti, žele da uspavaju studente

kako bi se duže održali i da ih koriste kao dekoraciju. Nažalost, studenti sami po sebi nijesu organizovani, pa ne mogu predstavljati alternativu i na taj način postavljati zahtjeve jednim i drugim. Ne interesuje me njihova materijalna zarada. Više se "ogrebu" za putovanja, lagodan život, po neki ispit, i uhljebe u dobrim, najčešće, državnim institucijama, što je danas u vrijeme nezaposlenosti velika stvar. To je mnogo vrednije od mjesečne crkavice. Uglavnom, studentska populacija od njihovog činjenja ne dobije ništa, osim konstantnog pada u uticaju i ugledu.

"Predstavnik studenata" - ovaj pojam odmah nas asocira na proaktivnost, informisanost, ohrabrivanje studentskog duha i rješavanje problema, kao i predstavljanje studenata u različitim tijelima. Međutim, u crnogorskom društvu susrijećemo se sa drugačijom situacijom: predstavnike studenata čine studenti koji godinama nikako da završe studije, karakteriše ih slaba pismenost, njihovo obraćanje ne liči na diplomatsko, ali i dugo godina zauzimaju važnu ulogu u univerzitetskim i fakultetskim tijelima. Kako to komentarišete?

- Baš tako sam i ja zamišljao studentske predstavnike. Danas to nije slučaj. Njih najmanje interesuju studentske i iskonske akademske teme. Nakon ulaska u domen predstavnika, većinom izražavaju mišljenja menadžerskih i političkih struktura i postaju glasačka mašina. Kada glasaju to rade po svojoj "savjesti", ne pitajući bazu. Kada im ukažete da to nije u redu brane se "autonomijom" i tako u krug. Pogotovo sada kada su dobili veliki procenat učešća u akademskim i tijelima upravljana (preko 20%!). Do toga procenta se, po mom mišljenju, došlo namjerno, pod izgovorom da su to preporuke EU, a u suštini ideja je bila ojačati mehanizme centralizacije. Nema boljeg načina da uvedete neki lokalni marifetluk nego da se pozovete na preporuke EU (toga smo se nagledali!). Sada, ama baš ništa ne možete uraditi, jer oni sa 20-25% glasova, zajedno sa menadžmentom koji obično ima ostalih 25%, sve preglasavaju. Tako imamo apsurdne situacije i odluke. Studentski predstavnici nijesu nikada imali različito mišljenje od menadžmenta. A to da se vrzmaju vječiti studentski predstavnici je posebna priča. Ja znam neke studente koji su 6 godina predstavnici u Vijeću fakulteta, znam neke koji imaju radnu knjižicu, a još predstavljaju studente... itd...itd...

Da li Univerzitet Crne Gore upravlja studentima/predstavnicima studenata, koristeći ih kao sredstvo za ispunjenje sopstvenih ciljeva/interesa?

- Nema univerziteta u Crnoj Gori, pa i u Regionu, koji to ne radi. Više se tu radi o menadžerskim strukturama, od nivoa dekanata pa nadalje, koje koriste studentske predstavnike kao glasačku mašinu. Ja ne pamtim da su studenti suprotno glasali o bilo kojem pitanju suprotno od stave rukovodstva. Čak se i statistički mora desiti nesaglasje po nekim pitanjima? Naročito je to očigledno na izborima bilo kakve vrste na nivou institucije. Jednostavno, ne prenose mišljenje baze niti je konsultuju, već istu zlopotrebljavaju. To je rezultat demokratske nezrelosti sa obje strane. No, "sve što ostavljaš iza sebe nalaziš ispred sebe".

Da li smatrate da krivicu za ovakav profil studenata treba tražiti u samim studentima ili nečemu drugom? Zbog čega je došlo do masovnog pretvaranja studentske populacije u profil koji je danas zastupljen u Crnoj Gori?

- Da biste postali slobodna, obrazovana i stručna ličnost potrebno je da radite na sebi, imate dobre učitelje i kreativno okruženje. Ne treba zaboraviti da su generacije današnjih studenata rođene i odrasle u vremenu globalizacije koju bih najblaže nazvao relativizacijom sistema vrijednosti. Naročito ta relativizacija sa elementima banalizacije

bila je izražena u sistemu visokog obrazovanja. Ako se tome doda izolacija i samodovoljnost, jer veliki broj mladih ljudi nije prešao granice zemlje rođenja, onda dobijate profil sadašnjeg našeg studenta. Sa druge strane, većina profesora nijesu bili na visini zadatka ili istorijske odgovornosti, okupirani sopstvenim materijalnim interesima. Jednom je Bil Gejts lijepo rekao: "Ako želite da vam dijete stekne dobro obrazovanje, mnogo je važnije da ga dodijelite dobrom učitelju nego upišete u dobru školu." Aktuelna reforma obrazovanja nije forsirala dobre učitelje nego poslušnje i utopljene u sterilne i formalizovane škole. Sveukupna atmosfera je stvorila veliki broj neobrazovanih mladih ljudi koji ne obećavaju progres. U suštini, više krivim starije generacije koje su, svojim neuspjelim društvenim eksperimentima, stvorile loše okruženje za razvoj mladih. Dobre navike u mladosti čine svu razliku po Aristotelu. Nažalost, nijesmo uspjeli da stvorimo dobru naviku sadašnjim mladim ljudima.

Radeći dugo godina kao profesor na Elektrotehničkom fakultetu, da li ste do sada imali neprijatnih situacija sa nekim od studenata?

- Kao bivši studentski predstavnik i, u nekom smislu, tribun najveće pobune crnogorskih studenata u zadnjih 7 decenija (na šta sam posebno ponosan), uvijek sam gotivio studente i nikada sa njima nijesam imao problema. Iskren da budem, zadnjih godina su mi manje simpatični, a sa njihovim predstavnicima sam poprilično zaratio. Jednostavno, ne mogu blagonaklono gledati na takvo sluganstvo, akademski defetizam i nedostatak ideala. Hoću da u sebi očuvam studentski duh svoga vremena, onaj pravi. Normalno, kao njihov učitelj, podjednako ću ih učiti i struci i demokratiji, mada sam dosta usamljen u tome. Ali, smatram da slobodna i obrazovana ličnost može biti jedino stručna i progresivna.

Prema Vašem mišljenju, kako biste okarakterisali "idealnog" studenta? Šta je to što treba da karakteriše akademskog građanina i koji su ciljevi ka kojima treba da strijemi?

- To je veoma teško pitanje. Ne postoji idealno. Možda je najbolje odgovorio Stiv Džobs "Onaj koji je dovoljno lud da misli da može promijeniti svijet je onaj koji ga mijenja". Možda takav treba da bude mladi čovjek i student. Na kraju bih Vam obavezno preporučio njegov slavni emotivni govor na promociji diplomaca Stenforda, 2005. (<https://www.youtube.com/watch?v=gxGC52TPNnY>) i završne riječi "Stay Hungry. Stay Foolish". "Ostani gladan znanja, znatiželjan da učiš, ali i dovoljno lud da tjeraš svoj fazon i da mijenjaš stvari."

Prof. Dr Radovan Stojanović